

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 7/14
V Lucemburku dne 22. ledna 2014

Rozsudek ve věci C-270/12
Spojené království v. Parlament a Rada

Pravomoc Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy zasáhnout v případě mimořádné situace na finančních trzích členských států za účelem regulace nebo zákazu prodeje na krátko je slučitelná s unijním právem

Výkon této pravomoci podléhá různým kritériím a podmínkám, jež vymezují rozsah působnosti tohoto orgánu, a není v rozporu s režimem přenášení pravomocí stanoveným Smlouvou o FEU

V roce 2012 přijala Evropská unie nařízení za účelem harmonizace prodeje na krátko v kontextu finanční krize¹. Prodej na krátko je činnost spočívající v prodeji akcií nebo dluhových nástrojů, které prodávající v době uzavření dohody o prodeji nevlastní, se záměrem vydělat na poklesu jejich ceny. Cílem tohoto nařízení je zejména zabránit tomu, aby v případě narušení finančních trhů nedošlo účinkem prodeje na krátko k nekontrolovatelným poklesům cen finančních nástrojů.

Nařízení bylo přijato na základě článku 114 SFEU, který umožňuje přijímat harmonizační opatření nezbytná k vytvoření a fungování vnitřního trhu. Článek 28 nařízení svěřuje Evropskému orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA) určité intervenční pravomoci. ESMA může například přijmout právně závazné akty vůči finančním trhům členských států Unie, pokud je ohroženo správné fungování a integrita finančních trhů nebo stabilita celého finančního systému v Unii nebo jeho části.

V květnu 2012 podalo Spojené království k Soudnímu dvoru žalobu na neplatnost článku 28 nařízení. Spojené království zejména tvrdí, že ESMA byla svěřena široká diskreční pravomoc politické povahy v rozporu se zásadami unijního práva o přenášení pravomocí. Spojené království se rovněž domnívá, že článek 114 SFEU nepředstavuje správný právní základ pro přijetí pravidel obsažených v článku 28 nařízení.

Ve svém dnešním rozsudku Soudní dvůr zaprvé konstatoval, že článek 28 nařízení nesvěřuje ESMA žádnou samostatnou pravomoc, která by šla nad rámec pravomocí, jež tento orgán nabyt při svém zřízení². Soudní dvůr rovněž uvedl, že výkon pravomocí podle tohoto článku podléhá různým kritériím a podmínkám, které vymezují rozsah působnosti ESMA.

ESMA totiž může přijímat opatření uvedená v daném článku pouze, pokud tato opatření reagují na ohrožení finančních trhů nebo stability celého finančního systému v Unii a situace má přeshraniční důsledky. Navíc jakékoli opatření orgánu ESMA je vázáno na podmínku, že buď žádný příslušný vnitrostátní orgán nepřijal opatření k řešení těchto hrozeb, nebo že jeden nebo více těchto orgánů přijalo opatření, která na tyto hrozby nereagují odpovídajícím způsobem.

Dále musí ESMA vzít v úvahu, v jakém rozsahu taková opatření i) významně řeší danou hrozbu pro finanční trhy nebo pro stabilitu celého finančního systému v Unii nebo ii) významně zlepšují schopnost příslušných vnitrostátních orgánů tuto hrozbu monitorovat. ESMA musí rovněž ověřit, zda tato opatření nevytvářejí riziko regulační arbitráže nebo zda nebudou mít škodlivý účinek na

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 236/2012 ze dne 14. března 2012 o prodeji na krátko a některých aspektech swapů úvěrového selhání (Úř. věst. L 86, s. 1).

² Viz nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1095/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/77/ES (Úř. věst. L 331, s. 84).

efektivnost finančních trhů, mimo jiné tím, že sníží likviditu na těchto trzích nebo zvýší nejistotu mezi účastníky trhu, která by byla neúměrná vzhledem k přínosům opatření.

Soudní dvůr dále konstatoval, že ESMA má povinnost konzultovat Evropskou radu pro systémová rizika a případně další dotčené orgány. Mimoto musí ESMA příslušným vnitrostátním orgánům oznámit opatření, jehož přijetí navrhuje. Rovněž musí uvedená opatření ve vhodných intervalech, alespoň jednou za tři měsíce, přezkoumávat, i když mají pouze dočasný charakter. Podrobný rámec intervenčních pravomocí svěřených ESMA je navíc zdůrazněn tím, že je Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci, které stanoví kritéria a faktory, jež příslušné orgány a ESMA zohlední při určování nepříznivých událostí nebo nepříznivého vývoje, jakož i hrozeb pro finanční trhy nebo pro stabilitu celého finančního systému v Unii.

Za těchto okolností Soudní dvůr rozhodl, že **pravomoci, jimiž disponuje ESMA, jsou přesně vymezeny a mohou být předmětem soudního přezkumu s ohledem na cíle stanovené orgánem, který mu je svěřil.** Na základě toho došel Soudní dvůr k závěru, že **tyto pravomoci jsou slučitelné se Smlouvou o FEU.**

Zadruhé Soudní dvůr konstatoval, že jelikož Smlouva o FEU výslovně umožňuje, aby instituce a jiné subjekty Unie přijímaly akty s obecnou působností, je ESMA rovněž oprávněn takové akty přijímat.

Zatřetí Soudní dvůr konstatoval, že článek 28 nařízení není v rozporu s režimem přenášení pravomocí stanoveným Smlouvou o FEU. V tomto ohledu Soudní dvůr uvedl, že tento článek, který svěřuje ESMA určité rozhodovací pravomoci v oblasti vyžadující sklobení specifických profesních a technických znalostí, nelze posuzovat izolovaně. Tento článek je třeba naopak chápat jako součást souboru pravidel, která si kladou za cíl poskytnout příslušným vnitrostátním orgánům a ESMA intervenční pravomoci, aby se mohly vypořádat s nepříznivým vývojem ohrožujícím finanční stabilitu v Unii a důvěru na trzích. Za tímto účelem musí mít tyto orgány zejména možnost uložit dočasná omezení na prodej na krátko některých finančních nástrojů nebo na uzavírání swapů úvěrového selhání, a to v zájmu zachování finanční stability v Unii.

Začtvrté Soudní dvůr uvedl, že článek 114 SFEU nestanoví, že se opatření přijatá zákonodárcem Unie na základě tohoto článku musí, pokud jde o jejich příjemce, omezovat pouze na členské státy. V této souvislosti Soudní dvůr upřesňuje, že přijetím článku 28 nařízení se zákonodárce Unie snažil vytvořit vhodný mechanismus, který ESMA umožňuje za přesně vymezených okolností a jako poslední možnost přijmout opatření platná v celé Unii, přičemž tato opatření mohou mít formu rozhodnutí určených některým aktérům na finančních trzích. Mimoto je účelem článku 28 nařízení skutečně sblížení, v duchu článku 114 SFEU, ustanovení právních a správních předpisů členských států týkajících se dohledu nad určitým počtem cenných papírů a ve vymezených situacích kontroly určitých obchodních transakcí, jejichž předmětem jsou tyto cenné papíry. Stejně tak je účelem pravomocí stanovených v článku 28 nařízení v souladu s článkem 114 SFEU zlepšit podmínky pro vytvoření a fungování vnitřního trhu ve finanční oblasti. Za těchto okolností Soudní dvůr rozhodl, že **článek 114 SFEU je náležitým právním základem pro přijetí článku 28 nařízení.**

Vzhledem k tomu, že všechny žalobní důvody dovolávané Spojeným královstvím byly zamítnuty, **Soudní dvůr zamítl žalobu v plném rozsahu.**

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki 📞 (+352) 4303 5499

www.curia.europa.eu

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) 📞 (+32) 2 2964106